

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 114. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359622192.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Afsondret og indespærret, som hun var, besluttede hun at gøre Alt for at undslippe fra Coppet. Hun vilde rejse til Amerika, men det var umuligt uden Pas og hvorledes skulde hun faa et Pas? Hun frygtede desuden at blive fængslet paa Vejen til den Havn, hun vilde begive sig til, under Paaskud af at hun vilde rejse til England, paa hvilket der var sat Fængselsstraf. Og hun vidste vel, at naar det første Øjeblik Skandale var overstaaet, vilde Regeringen roligt kunne lade hende blive i Fængslet; 115 hun vilde hurtigt være fuldstændig glemmt. Hun tænkte sig Muligheden af at rejse til Sverig gennem Rusland, da hele Nordtyskland var i Franskmændenes Vold. Hun haabede at kunne flygte gennem Tyrol uden at blive udleveret af Østerrig. Men et Pas til Rusland maatte faas fra St. Petersborg; skrev hun fra Coppet dertil om Pas, frygtede hun for at blive angivet til den franske Gesandt i Rusland; hun maatte da se først at komme til Wien for derfra at udvirke et Pas. I et halvt Aar sad hun bøjet over Europas Kort, studerende det for at finde en Vej til Flugt med samme Lidenskab, hvormed Napoleon betragtede det for at undersøge ad hvilke Veje Verdensherredømmet skulde erobres. Da en sidste Ansøgning om Pas til Amerika efter en Maanedes Venten var bleven besvaret med Afslag, skønt Ansøgningen havde indeholdt et Løfte om, at Fru de Staël, hvis den bevilligedes, til Gengæld vilde forpligte sig til Intetsomhelst at lade trykke nogensteds, besluttede den svage og modige Kvinde et afgørende Flugtforsøg. En Dag i 1812 kørte hun med sin Datter uden en eneste Kuffert eller Pakke i Vognen og med en Vifte i Haanden ud af Coppet, kom lykkeligt til Wien og skrev til St. Petersborg om russisk Pas. Saa ængstelig var imidlertid den russiske Regering for at udsætte sig for Ubehageligheder af den franske, at hun paa Galiziens Grænse blev holdt tilbage, gennem hele østerrigsk Polen blev fulgt af Spioner, ja endog da hun paa Rejsen en enkelt Dag gjorde Holdt for at besøge Fyrst Lubomirskis Familie, blev fulgt saa nær af en østerrigsk Politibetjent, at Fyrsten nødtes til at give denne Plads ved sit Bord og Fru de Staëls Søn kun ved Trusler kunde forhindre ham fra at tage Ophold i hendes Sovekammer om Natten. Først da hun var kommen over den russiske Grænse, aandede hun atter frit. Men denne Følelse af Frihed varede kun kort. Neppe havde hun naaet Moskva, før Rygtet om, at de franske Hære nærmede sig Byen, paany tvang hende til Flugt, og det var først i St. Petersborg at hun kunde betragte sig som udenfor Fare.